

Cal Puig

Santa Fe del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Major, 2, 08792

Coordenades:

Latitud: 41.38512
Longitud: 1.72072
UTM Est (X): 393038
UTM Nord (Y): 4582300

Classificació

Número de fitxa: 08249 - 3
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle: XVII
Any: 1661
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: El conjunt manifesta diversos problemes estructurals deguts al llarg temps que ha estat sense habitar, principalment esquerdes i humitats. Amb tot, des de l'any 2002 l'immoble es troba en procés de restauració.

Protecció: Inexistent
Número inventari: Sí, IPA, nº 2777

Generalitat i altres inventaris

Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 51801CF9832N
Autoria de la fitxa: Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dl., 18/02/2008 - 01:00

Descripció

Masia de grans dimensions que consta de tres cossos articulats a partir d'un edifici principal amb teulada de teula àrab a doble vessant, amb planta baixa, pis i golfes. Els dos cossos annexos a aquesta masia principal s'hi adossen respectivament a llevant i a ponent. L'edifici principal és de planta quadrada, i té unes dimensions de 15 x 15 m.

A la façana principal destaca el portal d'accés, d'arc de mig punt adovellat, amb un escut (veure fitxa) i un pou-cisterna a la dreta adossat a la paret. Aquest pou és de planta quadrada, de 1,30 m x 1,30 m, i una profunditat d'uns 12 m. Per sobre del pou hi ha la corriola adossada a una finestra actualment tapiada. Segons informació oral del propietari de Cal Puig aquesta corriola arribava antigament a l'alçada del pis superior, on hi havia la cuina. A la finestra quadrada on hi ha encastada la corriola del pou es llegeix la data 1661. Hi ha una altra finestra, sobre la porta d'entrada, on hi ha la altra data de 1669.

Per comprendre la distribució interior de l'immoble cal tenir present que, quan estava habitat de forma permanent, les estances estaven repartides entre les que eren ocupades pels propietaris i les que ocupaven els masovers. Així, a la planta baixa existeixen dues portes d'entrada; una és l'actual, ja esmentada, per on entraven els masovers. L'altra es troba a la dreta del pou de la façana; és més estreta, amb llindars de maó coronats en un arc de mig punt també de maó, que té a sobre l'escut de la família (veure fitxa). Aquesta era utilitzada per la família dels propietaris, i condueix, mitjançant una escala, directament al primer pis. Entrant per la porta principal, la utilitzada pels antics masovers, es troba el vestíbul; a la dreta d'aquest hi ha un menjador i a l'esquerra, una cuina amb una interessant xemeneia en forma d'embut octogonal que travessa els pisos superiors fins la teulada. Al costat es conserva un dipòsit circular de 1,5 m de diàmetre, per on entrava antigament el raïm veremat i que després es va tapiar. Al fons de la planta baixa hi ha les cavallerisses i el celler. El celler ocupa un espai afegit uns 100 o 150 anys després de la construcció de la casa, té una planta d'uns 10 x 20 m, i conserva un conjunt d'unes 50 bótes de 8 i de 10 càrregues, fetes malbé i deixades d'utilitzar des de l'any 1975. Davant del celler hi ha una cambra amb un cup de planta quadrada (de 3,5 x 3,5 m i una profunditat de 2,5 m) amb la paret interior enrajolada. Al costat d'aquesta cambra hi ha un celler més petit, utilitzat pels masovers. La banda de llevant de la planta baixa connecta amb l'annex construït posteriorment, on hi ha una sala que antigament allotjava les dues premses de la casa, de les quals només en resta una de cargol. Al costat hi ha una altra sala amb quatre cups de fermentació, de planta quadrada de 2 x 2 m. Al centre de la sala es conserva una premsa contínua del número dos fabricada l'any 1932, moguda per un motor elèctric trifàsic. A l'exterior de l'ala de llevant es conserva un recinte a l'aire lliure tancat per un baluard, que antigament feia la funció de corral.

Al primer pis hi ha les habitacions dels propietaris, que ocupen la meitat de llevant, i les dels masovers, que ocupen la meitat de ponent. La part dels masovers consta de cinc habitacions distribuïdes al voltant d'una sala d'estar. Destaca una habitació per a graners a l'extrem de l'ala de ponent. Les estances dels propietaris consten de sis habitacions distribuïdes igualment al voltant d'una sala d'estar, amb les parets decorades amb pintures que representen un bosc d'arbres, realitzades per un pintor que, segons informació oral del propietari, va fer una estada a Cal Puig per a guarir-se d'una malaltia. Destaca també la sala del piano, instrument que encara es conserva, que dona a l'exterior d'un terrat lateral amb balustrada, sostingut per contraforts.

Per últim cal destacar les golfes, de grans dimensions, que ocupen la pràctica totalitat de la superfície en planta de l'edifici.

Observacions:

En total hi ha 1400 m² construïts.

La major part de la informació d'aquesta fitxa prové d'informació oral del propietari de Cal Puig, Sr. Francisco Enrique Gómez de Puig. Tot i que el nom d'aquesta masia és Cal Puig, el nom dels propietaris, el conjunt ha rebut diversos noms al llarg de la seva història, com "Cal Vallès" i "Can

Civil". La denominació de Cal Vallès li ve del cognom d'uns masovers que hi va haver fa uns cent anys. El nom "Can Civil" apareix referenciat en algunes escriptures del segle XIX, segons informació oral de l'actual propietari, Sr. Gómez de Puig.

El mateix propietari informa que a la finca existeix un altre pou a banda del que hi ha adossat a la façana principal, on sí que hi neix aigua, però l'accés és impossible degut a l'espessa vegetació que l'ha colgat. És un pou d'uns 15 m de profunditat.

Aquesta masia va tenir un cert ressò mediàtic, en aparèixer a la sèrie de TV3 "Nissaga de Poder", una telenovela emesa entre el 28 de gener de 1996 i el 3 de maig de 1998. A la ficció era la "Casa dels Castro".

Història

Les dates més antigues referents a aquest edifici són les dates de 1661 i 1669 que hi ha gravades a dues finestres de la façana principal de la casa (veure "descripció"). Amb tot, el propietari de l'immoble, Sr. Francisco Enrique Gómez de Puig té constància de la història recent de l'edifici; segons ell, podria haver estat comprat pel seu besavi Dionisio Puig de Galup, qui va morir l'any 1925. L'antiga casa de Cal Galup, que s'alçava al bell mig del poble de Santa Fe i ara desapareguda, era de la família de la mare del seu besavi.

L'any 1982 es van fer obres de reforma a l'edifici, les quals es van concentrar essencialment en la reparació de la teulada. Tot i que ha estat alguns anys tancada, des de 2002 s'està portant a terme un important projecte de restauració i reforma de l'edifici a nivell general.

Bibliografia

A.A.V.V. (1986): INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC DE CATALUNYA. ALT PENEDÈS. Edita: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona. Pàg. 108.

VENDRELL I VENDRELL, Remei, et alii. (1994): "Santa Fe del Penedès. Un municipi històric al cor de l'Alt Penedès." Edita: Ajuntament de Santa Fe del Penedès. Santa Fe del Penedès, p. 171, 173.

"TOT SANTA FE" Butlletí informatiu de l'Ajuntament de Santa Fe del Penedès, nº 29. Gener de 2007, p. 19.

Portal web de Santa Fe del Penedès: <http://www.stafe.net/Turisme.aspx>

